Onderwijsboulevard 225
5223 DE 's-Hertogenbosch

Postbus 315
5201 AH 's-Hertogenbosch

073 - 720 08 48
info@rnob.nl
www.rnob.nl

IBAN NL75 BNGH 0285 1738 63

Leden van de gemeenteraden en AB-waterschappen
cc: leden van colleges en DB-waterschappen

Datum: 22 december 2021
Ons kenmerk: RNOB-2021-125

Betreft: Eindrapport BRE-onderzoek Noordoost-Brabant en werkplannen 2022

Beste leden van de gemeenteraden en AB-waterschappen,

Hierbij willen wij u graag informeren over het eindrapport van het onderzoek naar het Bestuurlijk Regionaal Ecosysteem (BRE) Noordoost-Brabant en de werkplannen 2022 van RNOB.

BRE-rapport
De resultaten van het 'BRE-onderzoek' helpen regio's om succesvoller te zijn in regionale samenwerking. Ook geeft het inzicht in hoe we het als regionale samenwerking doen. En in wat er nodig is voor de toekomst. De belangrijkste conclusies en aanbevelingen staan in de bijlage. U kunt de volledige rapportage en de bijlagen hier vinden.

De uitkomsten van het BRE-onderzoek zullen wij als basis gebruiken om in de nieuwe raadsperiode in gesprek te gaan over de toekomst van onze regionale samenwerking.

Werkplannen RNOB
Het jaarplan en begroting 2022 zijn uitgewerkt in concrete werkplannen voor 2022. Deze werkplannen zijn vastgesteld in de betreffende portefeuillehoudersoverleggen op 2 december 2021. De werkplannen kunt u hier bekijken.

Wij willen u hartelijk danken voor uw betrokkenheid bij onze regionale samenwerking in het afgelopen jaar. En laten we in deze bijzondere tijd vooral goed op elkaar blijven letten. Wij wensen u fijne feestdagen en een goed en gezond nieuwjaar!

Met vriendelijke groet,
Namens het Dagelijks Bestuur RNOB

René Peerenboom
Regiomanager RNOB

Bijlage: Belangrijkste conclusies en aanbevelingen uit het BRE-onderzoek Noordoost-Brabant

Belangrijkste conclusies en aanbevelingen uit het BRE-onderzoek Noordoost-Brabant

Berenschot en de Universiteit van Groningen schrijven het volgende in hun rapport:

Conclusies

Het ecosysteem Noordoost Brabant als geheel doet het op veel brede welvaartsthema's goed en is daarmee succesvol in het realiseren van publieke waarde. De regio is de 8e best presterende regio (van de 40) en bovendien blijven deze scores redelijk stabiel door de jaren heen.

Wat betreft de 'biotoop' (de gebiedskenmerken) heeft Noordoost Brabant een relatief gunstige uitgangspositie: de bevolking en de vraag naar huizen groeit (men woont er dus graag); de sociale cohesie is hoog; de economie is niet-conjunctuur gevoelig (en dus minder vatbaar voor crises) en de aanwezigheid van de A2, A50 en A59 zorgen voor goede bereikbaarheid, economische clustering en daarmee een gunstige ligging. Deze uitgangspositie maakt dat het van de regio te verwachten valt dat zij goed presteert.

De publieke waarde-creatie is echter ook een verdienste van een actieve bijdrage van het bestuurlijke regionale ecosysteem en de verbinding tussen het bestuurlijke en het economische regionale ecosysteem.

In dit onderzoek is duidelijk geworden dat de publieke waarde-behoefte van de regio Noordoost Brabant als geheel verschuift (zo die niet al verschoven is). De focus zal minder dominant liggen op economische vraagstukken en opgaven rondom ruimte, de klimaatopgave, leefbaarheidsvraagstukken en een vitale toekomst voor cultuur en onderwijs zullen een prominentere plek krijgen. Dat is overigens geen uniciteit voor Noordoost Brabant, waar door de agrarische dominantie wél de ruimte, natuur, klimaat en stikstof en leefbaarheidsproblematiek in hogere en acutere omvang gaat spelen dan in sommige andere regio's.

De afgelopen periode heeft de regio Noordoost Brabant (het gehele gebied, niet de organisatie) veel publieke waarde voortgebracht. Wij hebben als onderzoekers het beeld dat de huidige samenwerking en inzet hierop grofweg in de laatste tien jaar is gegroeid en ontstaan. We concludeerden al dat de structurele inzet op ecosysteem-ontwikkeling binnen het bestuurlijke en (de afgelopen zeven à acht jaar) economische domein tot resultaten geleid heeft. Máár, de verschuivende waarde-behoefte vraagt voor de komende tien jaar ook om aanpassing en bijstelling van de regionale samenwerking op de Noordoost

Brabantschaal. Aanpassing om de gunstige brede welvaartspositie van de regio vast te kunnen houden, opgaven het hoofd te kunnen blijven bieden en als overheden relevant te blijven.
Naar onze beste taxatie is de regio klaar voor een volgende fase in de samenwerking. Dat is geen pleidooi voor een rigoureuze koersverandering: de recente evaluatie en bijstelling van RNOB, de binnengehaalde regiodeal en de bevindingen uit dit rapport wijzen allemaal al in de juiste richting. De aanstaande raadsverkiezingen zijn daarbij ook een natuurlijk momentum om verder ontwikkeling van de regionale samenwerking een impuls te geven. Op naar de volgende tien jaar, zou daarbij wat ons betreft een logisch perspectief/frame zijn. Die tijdspanne nodigt ook uit om als regio stap voor stap door te ontwikkelen, en geeft tegelijkertijd nog voldoende urgentie om in beweging te blijven.

De inhoudelijke uitdaging voor de benodigde verdere aanpassing in de samenwerking op de schaal van Noordoost Brabant ligt volgens ons véél meer in bestuurlijke samenwerkingsfocus en bestuurlijke samenwerkingscultuur, dan in samenwerkingsstructuur. Bestaande gremia als RNOB zijn in de basis, mede door bekendheid en draagvlak, prima gepositioneerd om een vernieuwde functie te krijgen. Veel belangrijker is echter dat de regio een heldere, bewuste en expliciete keuze maakt voor de komende tien jaar. Hierbij moet de verschuivende publieke-waarde behoefte, zoals beschreven in hoofdstuk 5, wat ons betreft leidend zijn. En het kan in de komende periode blijken dat het uitvoeren van die keuzes over richting ook vragen om structurele bijstelling van het geheel aan samenwerking, om zo de beweging te versterken.

Aanbevelingen

We beschrijven hieronder een vijftal concrete aanbevelingen die tezamen wat ons betreft de benodigde 'aanpassing' en verdere ontwikkeling van de samenwerking verwoorden. De vijf aanbevelingen zijn:

1. *Expliciteer de verschoven publieke-waarde opgave van de regio: bepaal de inhoudelijke richting voor de komende tien jaar;*
2. *Maak de piramide van ecosystemen in de regio af;*
3. *Ga vanuit het bestuurlijk regionale ecosysteem anders om met capaciteit;*
4. *De BRE-structuur: handhaaf wat werkt, formaliseer niet wat niet hoeft;*
5. *Een nieuwe bestuurscultuur: Voer niet alleen gesprekken, maar juist ook discussies.*